

bijlage

Datum

Bijlage nummer 1
Horend bij kenmerk DGAN-NB/18086564
Datum
Contactpersoon

Inhoud

1	ONDERWERP AANVRAAG	2
2	PROCEDURE	2
3	WETTELIJK KADER	2
3.1	Relevante artikelen Wet natuurbescherming	2
3.2	Bevoegdheid	3
3.3	Vergunningplicht	3
3.4	De beoordeling van projecten en andere handelingen	3
3.5	Beleid	4
4	INHOUDELIJKE BEOORDELING	5
4.1	Afbakening	5
4.2	Mogelijke effecten en mitigatie	6
4.3	Cumulatie	7
5	CONCLUSIE VERGUNNINGVERLENING	8

1 ONDERWERP AANVRAAG

Rijkswaterstaat Programma's, Projecten en Onderhoud (hierna: RWS) vraagt vergunning aan voor zandwinning ten behoeve van de strandsuppletie Vlieland-Oost en Havenstrand. Er wordt maximaal 1.530.000 m³ gewonnen waarvan maximaal 30.000 m³ ten behoeve van de suppletie bij Vlieland Havenstrand, uit het zandwinvak L12L dat gelegen is ten noorden van Ameland.

Vanwege de locatie van de zandwinning binnen een afstand van 900 meter van de (zeewaartse) grens van het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone kan blijkens de in opdracht van RWS door Arcadis uitgevoerde conformiteitstoets niet langer voldaan worden aan de voorwaarde voor vrijstelling van vergunningplicht zoals opgenomen in de beheerplannen voor de Natura 2000-gebieden Noordzeekustzone en Waddenzee. Daarmee is de zandwinning weer vergunningplichtig geworden waar de overige werkzaamheden – dit betreft het zandtransport vanaf de zandwinlocatie naar de suppletielocatie alsmede de zandsuppletie zelf – eveneens blijkens de conformiteitstoets wel, zij het onder voorwaarden, zijn vrijgesteld van vergunningverlening in beide beheerplannen.

De aangevraagde activiteit kan tot effecten leiden op de beschermde natuurwaarden de Natura 2000-gebieden Noordzeekustzone en Waddenzee.

Voor een uitgebreidere beschrijving van de voorgenomen activiteit wordt kortheidshalve verwezen naar het rapport Conformiteitstoets/Passende beoordeling, die als bijlage bij de aanvraag is gevoegd.

2 PROCEDURE

Op 19 februari 2018 ontving ik uw aanvraag (uw kenmerk: RWS-2018/5860). Bij brief van 1 maart 2018 (kenmerk: DGAN-NB/18837515) heb ik de ontvangst van uw aanvraag bevestigd.

Bij bovenvermelde brief van 1 maart 2018 heb ik u verzocht de aanvraag aan te vullen. De gevraagde aanvulling heb ik per mail van u op 23 maart 2018 ontvangen.

3 WETTELIJK KADER

3.1 Relevante artikelen Wet natuurbescherming

In relatie tot het betrokken Natura 2000-gebied zijn in deze relevant de artikelen 2.7, lid 2, jo 1.3, lid 5 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) en 2.8, lid 1, artikel 2.9, lid 5 tot en met 8 van de Wnb, artikel 2.7, lid 1, sub b, artikel 2.8, 2.12, Besluit natuurbescherming (hierna: het Bnb).

De exacte wetsteksten zijn te raadplegen op www.overheid.nl onder 'wet- en regelgeving'.

3.2 Bevoegdheid

De voorgenomen activiteit valt onder artikel 1.3, lid 1, onder j, sub 3°, van het Bnb, luidend: activiteiten die geheel of grotendeels plaatsvinden in andere niet-provinciaal ingedeelde gebieden.

Op grond van artikel 1.3, lid 5, van de Wnb, de artikelen 1.2 en 1.3 van het Bnb en het Besluit mandaat, volmacht en machtiging voor LNV 2017 (Staatscourant 15 november 2017, nr. 65924), in samenhang met het Besluit ondermandaat, volmacht en machtiging voor het directoraat-generaal voor Agro en Natuur van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit 2017 (Staatscourant 22 november 2017, nr. 67554), zijn de (plaatsvervangend) directeur van de directie Natuur en Biodiversiteit van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, alsmede het MT-lid van de genoemde directie wiens werkterrein het betreft, namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gemachtigd inzake de besluitvorming over vergunningaanvragen op grond van artikel 2.7, lid 2, van de Wnb.

3.3 Vergunningplicht

De aangevraagde activiteit kan mogelijk de kwaliteit doen verslechteren van of een significant verstorend effect hebben op de in hoofdstuk 4 genoemde beschermde natuurwaarden.

3.4 De beoordeling van projecten en andere handelingen

3.4.1. Project met mogelijk significante gevolgen

De door u voorgenomen activiteit is een project in de zin van artikel 2.7, lid 2 van de Wnb dat, afzonderlijk of in cumulatie met andere plannen of projecten kan leiden tot significante gevolgen (gevaar) voor de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura-gebied. Het betreft de uitvoering van bouwwerken of de totstandbrenging van andere installaties of (materiële) werken en andere (materiële) ingrepen in het natuurlijke milieu of landschap, inclusief de ingrepen voor de ontginning van bodemschatten. De door u voorgenomen activiteiten zijn te beschouwen als 1 project omdat zij onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

3.4.2. Passende beoordeling

Voor een project dat, afzonderlijk of in cumulatie kan leiden tot significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen, kan alleen een vergunning verleend worden als een passende beoordeling (hierna: PB) gemaakt is door de aanvrager, rekening houdend met instandhoudingsdoelstellingen van het gebied. De bij de aanvraag gevoegde PB biedt de grondslag voor de (nadere) vaststelling van de aard en omvang van de gevolgen (mede gelet op de eventuele cumulatie van gevolgen) en de wijze waarop in mitigatie is voorzien. In de PB zijn de effecten getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen uit de aanwijzingsbesluiten voor de Natura 2000-gebieden Noordzeekustzone en Waddenzee. Een PB is niet vereist wanneer sprake is van een project dat direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied. Een PB is evenmin vereist wanneer sprake is van de herhaling of voortzetting van een plan of project

waarvoor al eerder een passende beoordeling is gemaakt en wanneer een nieuwe PB geen nieuwe inzichten kan opleveren.

De gevraagde vergunning kan slechts verleend worden, indien ik mij ervan heb kunnen verzekeren dat de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied niet aangetast zullen worden. In het onderstaande volgt mijn beoordeling van de effectenanalyse zoals neergelegd in de PB.

3.5 Beleid

Beleidsnota Noordzee 2016-2021

De beleidsnota Noordzee (hierna: de beleidsnota) is in december 2015 vastgesteld door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu en het Ministerie van economisch Zaken. De beleidsnota die geldt voor de periode 2016 – 2021, is een bijlage bij het Nationaal Waterplan en heeft tot doel om transparantie te bieden over de beleidskeuzen in het Nationaal Waterplan over het Noordzeebeleid van het rijk.

Voor de Noordzee gelden ruimtelijke nationale opgaven en activiteiten van nationaal belang, waar onder

- " *Het behoud van het kustfundament en het samen met decentrale overheden uitvoeren van de gebiedsgerichte deelprogramma's Kust en Waddengebied van het Deltaprogramma.*"
- " *Zandwinning: voldoende ruimte voor zandwinning ten behoeve van kustbescherming, het tegengaan van overstromingsrisico's en ophoogzand voor op het land.*"

Voor zandwinning gelden de volgende uitgangspunten:

- " *De zone tussen de doorgaande NAP -20 m dieptelijn en de 12-mijlsgrens is aangemerkt als reserveringsgebied voor zandwinning voor kustsuppletie en het tegengaan van overstromingen en voor de winning van ophoogzand en beton- en metselzand voor bouw en infrastructuur.*
- " *Er wordt in principe uitgegaan van diepere zandwinning dan de eerder gebruikelijke twee meter om de mogelijke effecten van zandwinning op het bodemleven en de visserij te beperken en de beschikbaarheid van zandwinning binnen de 12-mijlszone zolang mogelijk te garanderen. Diepe zandwinning is toegestaan vanaf twee km zeewaarts van de doorgaande NAP -20m dieptelijn. Meer onderzoek naar de effecten van een grotere win-diepte is nodig, voornamelijk met betrekking tot de rekolonisatiesnelheid van het betreffende gebied.*"

Beheerplan Noordzeekustzone

Het beheerplan Noordzeekustzone is in juni 2016 vastgesteld door het toenmalige Ministerie van Infrastructuur en Milieu. De functie van het beheerplan wordt als volgt beschreven:

"Dit beheerplan vormt het kader voor het natuurbeheer en de activiteiten in de Noordzeekustzone. Het beheerplan werkt de instandhoudingsdoelstellingen uit in omvang, ruimte en tijd en is gericht op het realiseren van de Natura 2000-doelstellingen voor dit gebied en maakt duidelijk welke activiteiten naast de natuurfuncties toegestaan zijn en onder welke voorwaarden."

Hoofdstuk 6 van het beheerplan behandelt de voorwaarden voor en mitigatie van de huidige activiteiten. Deze worden in vier categorieën ingedeeld:

1. *Vrijgestelde vergunningplichtige activiteiten, zonder specifieke voorwaarden;*
2. *Vrijgestelde vergunningplichtige activiteiten, met specifieke voorwaarden;*
3. *Vergunningplichtige activiteiten die (afzonderlijk) vergunningplichtig blijven;*
4. *Niet-vergunningplichtige activiteiten, wel mitigatie vereist."*

Tot categorie 2 worden gerekend

1. *Reguliere kustsuppleties basiskustlijn (onderhoud), inclusief zandtransport en –winning."*

Bijlage 3 van het beheerplan vermeldt de voorwaarden voor zandwinning.

" Artikel 18 en 19

Volgens de derde kustnota is het ter bescherming van het kustfundament niet toegelaten zand te winnen in de zone tussen de kust en de zogenaamde doorgaande -20 meter NAP-lijn. Zeewaarts is winning uit dien hoofde wel toegelaten. Om praktische redenen is bij de aanwijzing van het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone dezelfde zeewaartse begrenzing gekozen als het kustfundament.

Om zeker te stellen dat de winning geen directe negatieve effecten veroorzaakt op het Natura 2000-gebied, moet de winning minimaal 900 meter verder in zee plaatsvinden.

Voor grootschalige ontgroningen (meer dan 10 miljoen m³ per vergunningaanvraag) of ontgroningen met een windiepte van meer dan 2 meter beneden de oorspronkelijke zeebodem of op een plek waar al eerder tot twee meter beneden de oorspronkelijke zeebodem ontgrond is, geldt dat die uitsluitend zijn toegestaan minimaal 2 kilometer zeewaarts van de doorgaande NAP -20 meter-lijn omdat ook in de toekomst kleinschalige ondiepe zandwinning en zandwinning ten behoeve van de uitvoering van kustsuppleties relatief dicht bij de kust mogelijk moet blijven (Lit. 70)."

Blijkens hoofdstuk 6 van het beheerplan geldt de vrijstelling van vergunningplicht niet voor de beoordeling van activiteiten in het kader van het Programma Aanpak Stikstof.

"Voor diverse huidige activiteiten en voor toekomstige plannen en projecten is de uitstoot van stikstof een van de toetsingscriteria voor vergunningverlening door het bevoegd gezag in het kader van de Nb-wet. De beoordeling daarvan vindt weliswaar plaats buiten dit beheerplan, maar het beheerplan fungeert wel mede als toetsingskader, naast de via het PAS (met name AERIUS Monitor) beschikbare inzichten. Er dient rekening te worden gehouden met periodieke actualisatie/aanpassing van de gebiedsanalyses en het PAS-programma."

4 INHOUDELIJKE BEOORDELING

4.1 Afbakening

Gebied

De zandwinning vindt plaats op een afstand van minder dan 900 meter van de (zeewaartse) grens van het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone.

Gevolgen

Ten behoeve van de beoordeling van de gevolgen is geïnventariseerd welke in redelijkheid denkbare typen gevolgen onderzocht moeten worden. Dit betreft:

- Effecten van sedimentatie als gevolg van overvloed;
- Stikstofdepositie.

Voor de overige effecten van de zandwinning, te weten waterbeweging en morfologie, waterkwaliteit alsmede geluid, trilling, beweging en licht, wordt verwezen naar de door RWS in 2016 opgestelde algemene passende beoordeling.

Natuurwaarden

De natuurwaarden die door de genoemde gevolgen beïnvloed kunnen worden zijn:

- Habitattypen: H1110B permanent overstroomde zandbanken, subtype Noordzee-kustzone (Noordzeekustzone) en stikstofgevoelige habitats (Duinen Vlieland, Waddenzee, Duinen Terschelling, Duinen Ameland)
- Vogelrichtlijnsoorten
 - Niet-Broedvogels: A062 Toppereend, A063 Eidereend en A065 Zwarte zee-eend

De diverse beschermde waarden en de relevante instandhoudingsdoelstellingen van het betrokken Natura 2000-gebied staan vermeld op www.rijksoverheid.nl/Inv ('Onderwerpen' > 'Natuur en Biodiversiteit' > 'Natura 2000').

Conclusie afbakening

Ik ben van oordeel dat de afbakening van het gebied, gevolgen en natuurwaarden dat door de aangevraagde activiteit beïnvloed zou kunnen worden, in de PB op een juiste wijze heeft plaatsgevonden.

4.2 Mogelijke effecten en mitigatie

4.2.1 Habitattypen

De PB concludeert dat significant negatief effecten als gevolg van de zandwinning uit te sluiten zijn indien de zandwinning plaatsvindt op een afstand van 300 meter van de (zeewaartse) grens van het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone, omdat er gezien de hoeveelheid zand dat sedimenteert – naar schatting 0,6 tot 4 gram zand per m² – geen sprake kan zijn van een effect als gevolg van sedimentatie of anderszins; dit in tegenstelling tot zandwinning op 50 meter of minder van de vorenbedoelde grens van het betreffende Natura 2000-gebied, omdat er gezien de dan gesedimenteerde hoeveelheid zand (4 cm resp. >6 cm) vervolgonderzoek nodig is om het effect op slangster en otterschelp, aspecten van de verbeteropgave H1110 zoals langlevende schelpdiersoorten, schelpdierbanken en de instandhoudingsdoelsoorten hoger in de voedselketen en daarmee voor de verbeter- en instandhoudingsdoelstellingen van Noordzeekustzone te kunnen bepalen.

Ik onderschrijf vorenbedoelde conclusies. Ik ben derhalve van mening dat de voorgenomen activiteit er niet toe leidt dat de instandhoudingsdoelstelling "behoud omvang en verbetering kwaliteit" van habitattype H1110B in het Natura

2000-gebied Noordzeekustzone niet meer gehaald kan worden. Er is geen sprake van verslechtering van natuurlijk habitat in het betreffende Natura 2000-gebied. Het realiseren van de verbeteropgave voor habitattypen H1110B komt niet in gevaar.

Om te borgen dat er geen negatieve effecten van sedimentatie op het habitattypen H1110B plaatsvinden verbind ik aan de vergunning 2 nadere voorschriften.

- Niet-Broedvogels

De PB concludeert dat significant negatieve effecten van zandwinning op minimaal 300 meter van de (zeewaartse) grens van Natura 2000-gebied (Noordzeekustzone) kunnen worden uitgesloten, omdat benthos geen effecten ondervindt. Bij zandwinning op 50 meter of minder van vorenbedoelde grens is er sprake van mogelijk e sterfte van enkele dan wel meerdere soorten benthos waar onder slangster en otterschelp.

Ik onderschrijf deze conclusies. Ik stel vast dat de zandwinning geen significant negatief effect heeft op benthos etende vogelsoorten zoals Toppereend, Eidereend en Zwarte zee-eend. Ik ben derhalve van mening dat de onderhavige activiteit geen belemmering vormt voor het halen van de instandhoudingsdoelstelling "Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie" van Toppereend, "Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 26.200 vogels (midwinter-aantallen)" van Eidereend en "Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 51.900 vogels (midwinter-aantallen)" van Zwarte zee-eend in het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone. Er is geen sprake van verslechtering van leefgebied van deze drie soorten in het betreffende Natura 2000-gebied. Om te borgen dat de zandwinning niet leidt tot verstoring van de onderhavige drie eendesoorten verbind ik aan de vergunning een nader voorschrift.

4.2.2 Stikstofdepositie

Het project Strandsuppletie Vlieland-Oost en Havenstrand is in bijlage1 behorende bij artikel 2.5 van de Regeling natuurbescherming aangewezen als project in de zin van artikel 2.4 lid 1, Regeling natuurbescherming. Dit houdt in dat er binnen het Programma aanpak stikstof (hierna: PAS) reeds ontwikkelingsruimte voor dit project is gereserveerd.

Op 6 maart 2018 heeft een berekening plaatsgevonden met AERIUS Calculator. Gebleken is dat de depositie voor de Natura 2000-gebieden Duinen Vlieland, Waddenzee, Duinen Terschelling, Duinen Ameland en Noordzeekustzone onder de grenswaarde van 1 mol N/ha/j blijft. De stikstofdepositie voor de betreffende Natura 2000-gebieden is hiermee niet vergunningplichtig.

4.3 Cumulatie

Bij vergunningverlening voor een project dient een beoordeling plaats te vinden van de cumulatieve gevolgen indien het project, afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of handelingen, significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende Natura 2000-gebied. Vergunning kan alleen verleend worden als

het project afzonderlijk of in combinatie met andere projecten geen significante gevolgen heeft.

Ik heb hiervoor reeds geconcludeerd dat de uitvoering van de voorgenomen activiteit zelfstandig beschouwd, niet kan leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in het betreffende Natura 2000-gebied of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het betreffende gebied is aangewezen.

De PB gaat niet in op cumulatie. Dit is ook niet vereist gezien de conclusie dat significant negatieve effecten als gevolg van de zandwinning kunnen worden uitgesloten bij uitvoering op een afstand van minimaal 300 meter van de (zeewaartse) grens van het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone.

Ik concludeer dat in de aangeleverde PB een volledige en juiste cumulatie-toetsing is uitgevoerd.

5 CONCLUSIE VERGUNNINGVERLENING

Met de door u uitgevoerde PB als bedoeld in artikel 2.8, lid 1, van de Wnb, en de daarbij behorende documenten, is de zekerheid verkregen dat met het uitvoeren van de aangevraagde activiteit, rekening houdend met de relevante instandhoudingsdoelstellingen en met inachtneming van de in de vergunning opgenomen voorschriften, waaronder mitigerende maatregelen, geen aantasting zal optreden van de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden Noordzeekustzone en Waddenzee.

Op grond van het bovenstaande ben ik van mening dat de gevraagde vergunning, onder de opgenomen voorschriften en beperkingen, kan worden verleend.